

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

"לדורות" סיפוריהם של ניצולי השואה החיים בישראל

שאלון לרישום קורות ניצולי השואה

איסוף סיפוריהם של ניצולי השואה הוא אחד המרכיבים החשובים ביותר בשימור הזיכרון ובהנחלתו לדורות הבאים. לכן, המידע על קורותיהם של הניצולים חיוני מאוד לחוקרים ולבני הדורות הבאים. בעזרת מידע זה אפשר יהיה להכיר את הסיפורים הפרטיים המרכיבים את התמונה הרחבה של תקופת השואה. לסיפור האישי שלכם יש חשיבות לאומית, מחקרית וחינוכית. אוסף הסיפורים מפורסם באתר אינטרנט מיוחד שכתובתו www.ledorot.gov.il

שם משפחה ושם פרטי כיום

שם משפחה: פלג	שם פרטי: דויד
------------------	------------------

פרטים אישיים לפני השואה ובתקופתה במידה והשאלה אינה נוגעת אלייך, אין צורך לענות עליה

בלועזית Frloosz		שם משפחה איתו נולדתי: פרלווסז
שנת לידה: 1931	מין: זכר	שם פרטי איתו נולדתי: טאמס
בלועזית Peshet		עיר לידה: פשט
ארץ לידה: הונגריה		שם פרטי ושם משפחה של האב: תיאודור פרלווסז
שם פרטי ושם נעורים של האם: גולדה פרלווסז		מקום מגורים קבוע לפני המלחמה: פשט
ארץ המגורים: הונגריה		השכלה/תואר אקדמי לפני המלחמה: (יסודי, תיכון, אוניברסיטה, ישיבה) השכלה יסודית
מקצוע לפני המלחמה: (תלמיד, סנדלר, מורה) תלמיד		מקומות מגורים בתקופת המלחמה: (שם העיר או האזור ושם הארץ) בודפשט
בלועזית		במידה והיית בגטו, ציין את שמו
בלועזית		במידה והיית במחנה עבודה או מחנה ריכוז, ציין את שמו
תאריך השחרור: 1945		המקום בו נודע לך כי הנך אדם חופשי:
ציין מקום אליו חזרת לאחר השחרור בודפשט		במידה והיית במחנה עקורים ציין את שמו (מחנות פליטים שהוקמו לאחר המלחמה בעיקר באוסטריה, גרמניה ואיטליה)

במידה ועלית באנייה, ציין את שמה אוניית "גלילה"	שנת עליה: 1949	במידה והיית במחנות מעצר בקפריסין, ציין ממתי עד מתי
<p align="center">אנא ספרי/ על קורותיך לפני המלחמה</p> <p>(ציוני דרך: הבית בו גדלת, בית הספר, חברי ילדותך; במה עסקו הוריך, המשפחה המורחבת, חגים ומאכלים)</p> <p>נא לכתוב בגוף ראשון</p>		
<p>אני גדלתי בבית נורמטיבי בעיר הבורגנית פשט שממזרח לנהר הדנובה, בן יחיד להוריי, אבי היה פקיד בנק מוערך ואימי הייתה בעלת חנות של בגדי נשים בעיר. שלושתנו גרנו בפרבר של בודפשט ברובע 20 ולמדתי בבית – ספר שהיה נחות מרמתו בגלל ההגבלה של מספר התלמידים היהודים שהורשו ללמוד יחד באותה הכיתה. היו לנו חיים שגרתיים טובים ורגילים עד לשלב שבו התחילו להגיע אלינו פליטים יהודים שברחו מערים וארצות בסביבה וסיפרו לנו כל מיני סיפורי זוועה על מה שמתחולל בארצות הללו. אנחנו פשוט לא רצינו להאמין שדברים כאלו אכן קורים בהונגריה, עד שהגרמנים נכנסו להונגריה וכבשו אותה בתאריך 19/03/1944 ולמחרת הוריי נתפסו בו זמנית על ידי החיילים הנאצים ולאחר שעברו מספר תחנות רב הם הגיעו למחנה אושוויץ.</p>		
<p align="center">נא ספרי/ על קורותיך בזמן המלחמה</p> <p>(גירוש, גטאות, מחנות וצעדות מוות, במסתור או בזהות בדויה ושם בדוי, פעילות ותפקידים במחתרת, השתתפות בבריחה או בהתנגדות, האנשים שהיו בסביבתך בגטו או במסתור, במי נעזרת או אולי למי עזרת):</p>		
<p>לאחר שהוריי נתפסו ונלקחו אני עברתי לגור אצל אחותו של אבא שלי שבנה נעלם בחזית הרוסית לאחר ששירת בפלוגות העזר של הרוסים, אני גדלתי אצלם ממש כמו הבן שלהם. בסוף חודש אפריל הגרמנים הורו לנו לענוד את הטלאי הצהוב על הבגדים וריכזו את כל היהודים בבתיים יהודיים וכל משפחה היה חדר אחד שבו יכלו להיות, כך שהיינו שלוש משפחות בדירת שלושה חדרים. באותו הזמן הייתה סכנה ממשית לגבי מכיוון שהגרמנים התחילו לקחת ילדים מגיל 13 לעבודה ואני הייתי בן 13, לאחיו של אבי הייתה אישה גויה שהחליטה להציל אותי. הבת שלהם הייתה נזירה בכנסייה הפרוטסטנטית שם היא עבדה כמנהלת ומטפלת בבית ילדים כל הכנסייה האנגלית בחסות הצלב האדום השוויצרי, היא לקחה אותי באמצע נובמבר למעון הזה על מנת להסתיר אותי שם. כשהחזית התקרבה נאלצנו לעזוב את המעון ובתאריך 3/1/1945 עזבנו לביתו של הכומר שעמד בראש בית הילדים הזה. הסתתרנו במרתף הבית של הכומר עד לסוף ינואר, כש35 ילדים באותו מרתף, אז זה נראה לי ממש המון ילדים, לאחר שהגעתי לישראל התברר לי שאותו הכומר הציל למעלה מאלפיים ילדים יהודים והוא מוכר כחסיד אומות העולם.</p>		
<p align="center">אנא ספרי/ על קורותיך מתום המלחמה ועד עלייתך לארץ</p> <p>(השחרור וחזרתך הביתה, חיך אחרי המלחמה, העפלה/ עליה):</p>		
<p>לאחר שנגמרה המלחמה חזרתי לבית דודי ולאחר הקמת הגשר הראשון מעל נהר הדנובה חזרתי לעיר פשט (כל הגשרים נהרסו בזמן המלחמה) הייתי הולך כל יום לחפש ברשימות של משוחררי מחנאות הריכזו את שמות הוריי בתקווה למצוא אותם, אולי הם בין החיים שהצליחו להינצל. לצערי לא הצלחתי למצוא אותם ברשימות האלו, עד שיום אחד באמצע חודש יוני פתאום הופיעה אישה שהייתה ממש רזה במשקל של 33 ק"ג עם שיער לבן ומשקפי ראייה, בהתחלה לא יכולתי לזהות אותה אבל זו הייתה אימי. את אבי המשכתי לחפש אך לא מצאתי אותו, אימי קיבלה חזרה את החנות ואת הבית שהיה שייך לנו, כמובן שבמצב הרוס וריק מתוכן, אני בשלב זה חזרתי ללימודים. בשנת 1946 הצטרפתי לשומר הצעיר ויצאתי במסגרתו למחנה קיץ של ארגון הג'וינט, התמדתי בפגישות של התנועה וגדלתי עם אותם חברים שאני חי איתם עד היום בקיבוץ דליה, כ-15 חברים, הייתי גם במחנה קיץ וגם במחנה החורף. בשנת 1949 התנועה ארגנה עלייה בלתי לגאלית לארץ- ישראל, זה היה מאורגן במסגרת טיול של פסח למשך יומיים ובטיול הזה העבירו אותנו לסלובקיה דרך היערות, אחרי שהות קצרה שם גורשנו לאוסטריה שהייתה שייכת למערב ודרך איטליה הגענו לארץ – ישראל.</p>		
<p align="right">נא ספרי/ על חיך בארץ</p>		

יד ושם

המשרד לאזרחים ותיקים

(תחושותיך בעת עלייתך ארצה, פעילותך הציבורית או התרבותית, המשפחה שהקמת, המסר שברצונך להעביר לדורות הבאים):

באותה עלייה של עליית הנוער היו מספר תנועות ובשומר הצעיר היו כ-120 נערים, הגענו באוניית "גלילה" מנמל בארי באיטליה לישראל. אחרי שבועיים בבית עולים בקריית-שמאל הצטרפנו כ-35 נערים ונערות לתנועת נוער בשם "ניר חדש" ועברנו לקיבוץ דליה עד הגיוס לצבא בשנת 1952, שם שירתנו במסגרת גרעין התיישבות. לפני כניסתנו לנחל הוחלט שאנחנו משלימים את קיבוץ דליה וכך היה ששרתנו בבית זרע ובקיבוץ דליה, אני נישאתי לרחל שהייתה חברת גרעין בשנת 1955, נולדו לנו 3 בנות, שתיים חיות בקיבוץ והשלישית ברכסים, היום יש לנו 14 נכדים ו7 נינים. בארץ ישראל עבדתי במספר עבודות כגון: מהנדס, רכז בניין בקיבוץ, רכז קניות בקיבוץ וכיום אני פנסיונר ואשתי רחל עד היום עובדת בהנהלת חשבונות. יש לציין כי מאוד אהבתי את חיי הקיבוץ הישנים וההתלהבות החלוצית הכינה אותנו לחיים כאלה.

ראיון: רפי לוי, קיבוץ דליה, יוני 2013